

Izhaja vsaki dan

Redi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 mrvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd. Cene oglasov se računajo po vrstah (široko 73 mm, visoko 24 mm): za trgovinske in obrtne oglašbe po 20 stot.; za omenitnice, zahvale, poslanice, oglašbe denarnih zavodov po 50 stot. Za oglašbe v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglašbi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašbe in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-branilnični račun št. 841.652. TELEFON šte. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Slovanska ali nemška nevarnost?

I.

Pod tem naslovom je prinesel list „L'E-mancipazione“ članek, v katerem razpravlja o predmetu, ki je že v gornjem naslovu označen. List „E-mancipazione“ stavlja vprašanje: ali gre le za obrambo jezika, ali za politično akcijo?

V prvem slučaju — ako gre le za obrambo (italijanskega) jezika — grozita Italijanom dve nevarnosti hkratu: nemška in slovanska nevarnost.

Avstrijska vlada skuša, kjer le more germanizirati brez vsacega obzira, ter ustanovi v ta namen nemške šole. Kjer pa je germanizacija združena z večimi težavami, skuša slovaniti italijanske kraje (!!! Ured. „Ed.“) podpiraje in vspodbujaje panslavistične agitatorje, ali vedno s končnim namenom, da bi Slovane pomemčevala, kar je gre tem lažje izpod rok, ker je kultura Slovanov še le v začetkih in jako inferijorna nasproti nemški. — Po mnenju lista „E-mancipazione“ se morajo Italijani braniti pred slovanskim navalom z „blagotvornim delovanjem“ — „Lege Nazionale“ in z gospodarskimi institucijami po deželi!

O „blagotvornem delovanju „Lege“ bomo govorili nekoliko.

In tu prehaja omenjeni laški list k drugemu slučaju ali gre za kako skupno politično akcijo med Italijani in Slovani? „E-mancipazione“ pritrja taki politični akciji. Ali, čujte, ljudje božji, na kake premise je postavil italijanski list ta svoj zaključek!! Pripoveduje, kako da mlajša generacija Hrvatov in Srbov dela za neodvisnost dežel na Balkanu, da s tem napravi močan ječ proti avstrijski politiki Dranga nach Osten. Ti mladi Hrvatje da podpirajo Ogrsko v nje boju proti Avstriji in Ogrska podpira njih. Tudi od Italijanov zahtevajo ti mladi Hrvatje in Srbi pomoči. In Italijani, ki po vsej pravici vidijo v avstrijski politiki Dranga nach Osten veliko oškodovanje interesov Italije, gledajo z zadovoljstvom na sedanje hrvatsko gibanje.

Do tu ne vidimo povoda, za kako kontroverzno z italijanskim listom. Veseli se na delu za osvobodjenje in neodvisnost balkanskih narodov. In mi bi se se posebno veselili na njegovem veselju za neodvisnost balkanskih narodov in na njegovi želji, da se postavi močan ječ nemškemu Drangu, ako ne bi bil prišel do tega veselja po premisi, ki ne obstoji, ki je possem kriva in proti kateri se moramo mi Jugoslovanci upreti z vso svojo močjo, če bi se imelo tudi ob tem odporu našem razbiti vse — italijansko navdušenje za neodvisnost balkanskih Slovanov!

PODLISTEK.

Potopisna črtica.

(Spisal: K. P.)

Nad krajino je plavala otožnost. Sem čez Karavanke so se valili črni oblaki in zagrinjali v temo gole vrhove drznih, v nebo kipečih velikanov. — Temni duhovi vladajo danes gori v skalovju, in ko stopa samotni potnik po beli cesti, se privlači nenadoma iz sivihi skal, naglo se mu bližajo in stezajo po njem svoje črne roke. Popotnik je sam in groze mu zastaja korak. Tesno mi je postalo ob tej misli. Rajši prenočim na koroški strani in se podam čez gore o jasnem jutru. Lep dan bo, sonce bo obsevalo gorske vrhove in hladni vetrič bo pihljaj!

Toda ne! Ta dežela je kakor ukleta, zdi se ti, da hodiš po grobovih. O svobodnih dneh ti govore te poljane in tisoč spomenikov ti priča o nekdanji slavi, o slaviki je minila. V srce se ti sili poglobna misel:

„Ali je res že odločila temu narodu po-

Pripoveduje namreč, kako so dalmatinski Italijani že pritrili spojenju „njihove pokrajine“ s Hrvatsko in zatrjuje, da reška resolucija respektira Istro kakor italijansko zemljo. Na tej podlagi — pravi — sporazumljenju med Slovani in Italijani ni le možno, ampak tudi koristno!

Res ne vemo, kaj naj bi bolj obžudovali: ali drznost v trditvi, da reška resolucija „respektira Istro kakor italijansko pokrajino“, ali pa najivnost, s katero vprašuje, da-li Slovenci in hrvatski previki (capoccia) pritrde takemu sporazumljenju?!

Na to vprašanje dobi „L'E-mancipazione“ primeren odgovor!

Sicer pa obhajajo italijanski list sam hudi dvomi. Nič kaj prav se ne nadeja, da bi istrski Slovenci in Hrvatje pritrili. Prav ima.

Veruje naj nam, da celo skepticizem pomenja tu neopravičen — optimizem, kajti tu se ni ničesar nadejati in na ničemer dvomiti: tu stoji že absolutna gotovost, da Hrvatje in Slovenci (in ne le oni Istre, ampak v obče) nikdar ne pritrde, da bi se na takih premisah snovala skupna politična akcija med Slovani in Italijani.

Ali, z isto odločnostjo s katero odklanjamo insinvacijo, da bi bila vsa naša Istra cena, za katero naj bi mi kupili sporazumljenje z Italijani, in z isto odločnostjo protestujemo proti navedbam s katerimi italijanski list pojasnjuje svoje dvome na tem, da bi prišlo do sporazumljenja med Italijani. Slovani, uslužbeni avstrijski politiki, politiki servilizma, zasnovani na principu divide et impera, da ne morejo slediti politiki, prešinjani od principa neodvisnosti, svobode in prijateljstva z italijanskimi „puntarji“. In zaključuje, da Italijani bi se mogli sporazumeti le s takimi Slovani, ki so navdušeni za neodvisnost: z drugimi slovani pa, udanimi Dunaju, da je sporazumljenje nemožno!

Ko bi nas ne motil glas, da so sotrudniki lista „L'E-mancipazione“ veliki italijanski demokratje, menili bi da so iz rodu Bourbonov, o katerih je rekel kralj Ludovik, da se niso ničesar naučili in ničesar pozabili.

IZ HRVATSKE.

Proti madjarski zastavi.

V Otočacu je bilo na praznik sv. Štetana, ogrskega kralja, na javnih zgradbah razobešenih nekoliko madjarskih zastav. Občinsko zastopstvo je izdalo nalog, da se imajo zastave odstraniti, kar se je tudi zgodilo. Pri tem je prišlo do burnih prizorov. Gozdarski urad so morali stražiti orožniki.

gin, roka neizprosne usode, ki dela narode mogočne in jih strmoglavlja v propast? Veliki Bog, ali naj res zaraja tujec po teh poljanah?

Se naše grobove bo oskrnil, saj se ne bo spominjal nikdar z ljubečim srcem naroda, ki je bival tod pred njim. Ni možno, da je zastoj ves napor, da naš narod res umira! Trdna, kakor molčeci orjaki pred menoj, naj bodo naša prsa, in stvore naj mogočen ječ prodirajočemu tujinstvu.

Med takimi mislimi sem zapustil Podlublje in sem stopal navzgor. Med sivim skalovjem je vladal mir, otožen in skrivnosten, le daleč spodaj pod cesto je šumel gorski potok. Nad mano so se valili oblaki, deževne kapljice so mi rosile lica in postajalo mi je tesno. Pogledal sem, kako dolgo že hodim.

Eno uro! — Torej še dve uri in na Kranjskem bom daljša ne more biti pot. Potegnili sem iz žepa zemljevid in jel sem meriti. Zmotil sem se doli v dolini, — na serpentine nisem mislil! In povspešil sem korake. |

Glej tam-le je že vrh, natanko se vidi, do tja gre cesta navzgori in potem izginja. Toda, ko sem prišel na ono mesto, se je vrh

Dogodki na Ogrskem.

Proti narodnostnim šolam na Ogrskem.

Naučni minister grof Apponyi dela na to, da se ustanove nove ljudske šole in da se konfesijonelne in občinske ljudske šole podražijo. Ta načrt je naperjen proti nemadjar-skim narodom na Ogrskem, ker hoče podražiti tudi tiste konfesijonelne in občinske ljudske šole, ki jih vzdržujejo narodnostne občine in verske udružitve. Ta načrt bi se imel izvršiti tekom dveh let.

Demonstracija proti cesarski himni.

Na praznik sv. Štetana je po dovršeni maši v dvorni cerkvi pričela godba svirati cesarsko himno. Občinstvo je protestiralo in pričelo peti Košutovo himno.

Ustaja na Kubi.

„New-York Herald“ poroča iz Havane od 21. t. m.: da je na otoku Kuba buknila ustaja. Ustašev je nekoliko tisoč. Včeraj popoldne se je pri Hoyo Colorado, 20 milj od Havane vršil boj, v katerem je bil ubit poveljnik orožništva. Na obeh straneh je bilo mnogo ranjenih.

Čitalnica pri sv. Jakobu priredi v nedeljo 2. septembra celodnevni izlet v Šmarje na Vipavskem in bo na povabilo tamošnjega bratskega pevsko-bralnega društva „Školj“ sodelovala na veselici, ki jo priredi to društvo. Podrobnosti se objavijo pravočasno, že sedaj se pa spozarja sl. občinstvo na ta veleznimivi izlet v lepo Vipavsko dolino.

Bolgari proti Grkom.

Kakor javljajo iz Carigrada, potrjujejo oficijelna poročila glede dogodkov v Anhalu in v drugih krajih, da so bile prve vesti pretirane in da je število človeških žrtev le neznatno.

Sicer pa nastopa turška vlada zelo sovražno in agresivno proti Bolgarom in kar demonstrativno jemlje Grke v svojo obrambo in pokriva tolovajstva grških band po Makedoniji.

Vso krivdo vali turška vlada na Bolgare in hujska evropsko diplomacijo proti tem poslednjim. V neki okrožnici, razposlani poslanikom izreka porta nado, da Evropa ne bo dopuščala, da bi bila Bolgarska agent provocateur na balkanskem poluotoku.

Torej Bolgarska da je agent provocateur! Kolika predrznost! More-li bolgarska vlada trgati narodu iz prs srca, ki čuti z brati, ki umirajo leta in leta po Makedoniji pod noži grških tolovajev in ki jim ti tolovaji požigajo domove, koljejo otroke in skrunijo žene. Kdo je torej agent provocateur? Mari ne oni, ki trpi in še povspešuje te krvoločnosti. Turška vlada je kriva na vseh grozotah, ker noče

pomaknil naprej. Dve uri sem že hodil, a cesta se je vila še vedno navzgori. — A kaj jo to?

Ob cesti je stala tablica in na njej je bilo naslikano, kako so napadli na tem mestu roparji samotnega potnika.

Pred očmi so mi vstajale grozne podobe... Tam izza peči bo stopilo in me bo ustavilo:

„Kaj hodiš tod, zvečer in sam? Tudi jaz sem šel tako, — pred leti je bilo, in roparji so me napadli. Umrl sem za cesto sam in brez spovednika. Ali si molil za mojo dušo, ali nisi čital opomina na tablici? Vem, nisi molil, tvoje misli so zdaj drugačne; toda, ako bi ležal ranjen ob cesti in bi zrl oblake, ki se vale nad teboj, takrat bi spoznal večnost, spoznal bi njega, ki ga nisi poznal v življenju! Stoj! — odkrij se in molí!“

Zopet tablica!

Tu je zasul plaz mladega potnika. O deževnem vremenu je bilo, kakor danes in prihrumelo je čez pečevje.

Vem, da ni mislil na smrt; z jasnimi celom je stopal v gore, kjer ga je čakala nesreča. Kdo ve, če se ne utrga tudi danes skala nad menoj če se ne pridrvi na cesto?

napraviti reda in pravice v Makedoniji, da-si se je obvezala v to pred vso Evropo! Se je-li čuditi, da so tudi Bolgari zbesneli slednjič po tolikem trpljenju in mučenstvu?! Ne, ni se čuditi. Ali turška vlada nima nikake pravice v to, da jih pred svetom dolži in kleveče, kajti ravno ona je v prvi vrsti — agent provocateur!

Vatikan in Francija.

„La Vita“ trdi, da je vse, kar se je doslej poročalo o pogovorih z vatikanskimi krogi o sklepih, ki so se storili, ali se imajo storiti, in o instrukcijah, ki da so bile odposlane na Francozko — vse samo prazno govorčenje. Še le dva dni sem da se bavi kurija s temeljnimi določbami zadnje papeževe enciklike glede Francije. Imenovana je komisija treh kardinalov, kateri pa stoji ob strani še druga komisija, sestoječa iz dveh kardinalov in jednega škofa, določenega od francoskega episkopata. Ti komisiji imata določiti praktični in ne teoretični pot enciklike, ki ga bo imela ubrati francoska duhovščina nasproti zakonu o ločenju cerkve od države. Rezultat posvetovanj in sklepov teh dveh komisij bo služil v podlago za posvetovanja konferenca francoskih škofov, ki se bo vršila dne 13. septembra.

Admiral Roždestvenski in general Trepov nevarno obolela.

Iz Petrograda poročajo, da je admiral Roždestvenski nevarno obohel. Zdravniki so izjavili, da je njegovo stanje opasno.

Dalje poroča neka vest iz Petrograda v parizkem „Journalu“, da se v Petrogradu širi govorica, da je general Trepov, ki je jedna najmarkantnejih oseb ob sedanjih dogodkih nevarno obohel na angini pectoris. Ena verzija trdi, da general umira, druga pa celo, da je umrl.

Drobne politične vesti.

Nadškof zagrebški dr. Posilović se je podal na Dunaj.

Delegacije. Kakor poročajo iz Budimpešte se snidejo delegacije v drugi polovici meseca oktobra.

Domače vesti.

Ne umejo se med seboj! O dogodku v Rovinju, ko so morali govoriti v rovinjskem dijalektu, če so hoteli, da jih bodo ljudje umeli, piše „Omnibus“: Dokler je bilo naše ljudstvo še tako neumno, da se je sramovalo povedati, da je slovansko, so pisali italijanski „učenjaki“, da v Istri ni le eno samo slovansko pleme, še manje pa hrvatsko, ampak da tu živi, raztrešeno sem in tja, ka-

Kdo mi je porok, da se ne utrja?

In stopal sem naprej... Tablica za tablico je stala ob cesti. Nesrečen kraj to! — Toda glej, tam je hišica! Urno sem stopil tja in prosil prenočišča. „Pojdite še malo naprej, v desetih minutah pridete do gostilne in tam dobite lepo postelj!“

Sel sem dalje. Kmalu je bila hišica za menoj in zopet sem bil sam med divjimi gorami. Pod cesto je bil vodopad in daleč se je slišalo njegovo šumenje.

K temu vodopadu je plezal s smrtno nevarnostjo nadvojvoda Ivan, — tako je bilo čitati na tablici.

Veličasten, skrivnostno-strašen je bil ta kraj o mračnem deževnem večeru. Strašne so sile narave, brez moči je človek proti njim. Na misel so mi prišle Aškerčeve besede:

Moč prirodozna, to sem jaz!

Veliki človek, kdo pa ti si?

Ti meni gospodar še nisi!

Čez kake četrte ure sem dospel do gostilne. Pred vratni je pela tropa fantov, in nad vhodom je visela tablica z napisom: „Gasthaus zum Deutsch-Peter“. No, pa vkljub temu je bil gostilničar pristen Slovenec; postregel mi je z večerjo in prenočiščem. Drugo jutro sem nadaljeval pot o solnčnem jutru in kmalu sem dospel na Kranjsko.

kih 14 plemen, ki imajo nekaj slovanskega značaja, ki pa da se niti ne umejo eno drugo. In takim čenčarijam se je verjelo, če tudi se slovansko pesem, zloženo v Zagrebu, Belemgradu ali Dubrovniku, ali pa govor, govorjen na hrvatskem jeziku, ali knjigo, sestavljeno v tem ali v slovanskem jeziku, popolnoma umeva po vsej Istri — izvzemši morda kakov tehnični izraz —, in to tudi od oseb, ki niso nikdar uživale kakkega šolskega pouka.

Nasprotno pa je v Italiji samih raznih dialektov italijanskega jezika, ki so tako različni med seboj in od književnega jezika, da se ljudje ne umejo med seboj. Znan je v tem pogledu tipičen slučaj, da so na razpravo pred porotniki, ki se je vršila pred leti proti famoznemu Musolino, morali klicati tolmača, ki je moral italijanskim sodnikom pojasnjevati italijanski jezik obtoženca, poslednjemu pa je moral pojasnjevati italijanski jezik sodnikov.

Pa saj niti ne treba hoditi tako daleč, da damo našim sodeželanom italijanske narodnosti dobro lekcijo v tem pogledu. Tu opisuje „Omnibus“ dogodek v Rovinju, ki smo ga priobčili mi že včeraj in nadaljuje:

Torej italijanskemu prebivalstvu Rovinja, ki ima že stoletja italijanske šole in vse polno doktorjev v tem jeziku, treba govoriti v dijalektu, ako se hoče da umeje. Ali čemu besedičijo potem ti laški „učenjaki“ toliko o naši narodnosti in nas hočejo deliti skoro na toliko plemen kolikor je naših vasi, ko je vendar pri Italijanih — še huje!!

»Tudi Slovenci«. Pišejo nam: »Tudi Slovenci« pravimo običajno onim, ki so sicer Slovenci po rodu, pa se pretvarjajo, ako treba v Lahe, Nemce, ali pa tudi v kinezarje, samo da jim to — vsaj nekaj — nosi. Imamo še drugo vrsto Slovencev in, žal, tudi Slovence, ki se v slovenski družbi kaj radi bahajo se svojo narodnostjo, ki pa svojo narodnost obešajo na klin, čim so stopili na ulico, ali pa prišli v dotiko s tujerodnimi elementi. V javnem kopališču pri svetilniku je prilike spoznavati take — »tudi Slovence«. Tja zahaja mnogo c. kr. uslužbencev raznih državnih uradov, ki v sobi za boljše goste — prodajajo svojo nemščino! Ti ljudje ti ne spregovorijo slovenske besede, — ako mislijo, da jih sliši kak drugorodec — za nobeno ceno. Nemščina pa, ki jo ti ljudje lomijo, je tako grozna, da človeka kar ušesa boljijo, ko mora poslušati te »tudi Slovence«!

Kakor te c. kr. možake, imamo „na piki“ izvestne slovenske gospice, ki se na ulici sramujejo svojega materinega jezika. Tudi te pridejo na vrsto in tudi tem hočemo povedati, kaj je dolžnost pošteni Slovenki in poštemu Slovencu! Mi moramo začeti z debelo metlo, da očistimo ljuliko in to hočemo storiti brez ozira na levo in desno.

Kedor je slovenskega rodu, se ne sme sramovati svojega slovenskega rojstva, marveč ponosen bodi, da si sin stomiljonnega slovanskega naroda! Kajti, ako se ne bomo sami spoštovali, ne moremo zahtevati, da bi nas spoštovali drugi!

»Tudi Slovence in Slovenke«, ki se sramujejo svojega jezika, treba zaznamovati in jih (ako se ne poboljšajo) izključiti iz sleherne narodne družbe! Ali z nami, ali — proti nam! Polovičarjev ne smemo trpeti več v svoji sredi! Kopališčnik.

Truplo bivšega vojnega ministra Krieghammerja pripeljejo v Gomilsko v Savinski dolini ter ga pokopljejo v tamošnji rodinski rakvi.

Častno priznanje hotelu „Balkan“. Omenili smo že na tem mestu, kako zadovoljni so bili češki izletniki izletne družbe „Jules Verne“ v hotelu „Balkan“. Sedaj pa piše olomuški „Pozor“: Družstvo za izlete „Jules Verne“ je priredilo izlet v Benetke, katerega se je udeležilo do 300 oseb. Češki gosti so bili ob svojem prihodu v Trst toplo pozdravljeni in imeli so v veliki dvorani „Narodnega doma“ (hotel Balkan) skupen obed. Čutili so se v tem slovanskem središču v tem pristaniškem mestu Trstu kakor doma in neizrečno so bili veseli, da je mogel „Narodni dom“ postreči v popolno zadovoljnost. To je dokaz, da se vodstvo tega hotela nahaja v znamenitih rokah. Naj bo to v ponovno priporočilo vsem češkim potnikom, ki prihajajo v Trst.

Iz Sežane. Hitro se je približalo letošnje poletje k svojem koncu. Dolga, nepretrgana vrsta ljudskih vesellic, ki spremljajo po navadi to sezono, se zaključuje, le tu pa

tam še kaj malega, le tu pa tam še nekaj odmev, dokler ne zamre poslednji akord naše pesmi visoko gori v čudovitem planinskem svetu, dokler ne položi krone letošnjim poletnim prireditvam mogočno narodno slavo v Tolminu. Končano? Še ne! Zadnji trenotek nam je še na razpolago, zadnji trenotek porabimo!

Sežansko pevsko društvo „Zorislava“ je odločilo, da priredi dne 2. sept. (v nedeljo) na vrtu hotela „Pri treh kronah“ svojo običajno poletno veselico, pozno sicer, v resnici zadnji moment, toda nikakor ne vsled svoje krivde: prvi zadržek so bile potrebne priprave, ki so omogočile društvu korporativen izlet na sijajni narodni praznik v Postojno dne 12. avgusta, a drugi prav za prav glavni: razmere, katerim je bilo društvo prepuščeno in ki so že več časa izpodjedale „Zorislavo“ podlago, ovirale vstrajno, uspešno delovanje, a kar je še večje važnosti, manjšale društvu ugled. Zdaj pa so, hvala Bogu, te naravne posledice netaktnega in zato obžalovanja vrednega postopanja gotovih faktorjev srečno odpravljene, a poživljena „Zorislava“ stopi ponosno in s krepkim zaupanjem v lepšo prihodnost zopet enkrat s krasno pesmijo pred cenjeno občinstvo, kateremu je namenjen ta dopis predvsem v pojasnilo. Dopis je pa obenem tudi uljudno vabilo, s katerim se obračamo do vseh onih zavednih Sežančanov, ki poznajo in vedo ceniti nalogo in pomen pevskih društev v našem narodnem življenju.

Po veselici bo seveda ples in prosta zabava v prelepem vrtu; istočasno bo odprti tudi poštni urad šaljive pošte. Na veselo svidenje torej!

Gozdni požari v naši okolici. Vedno bolj pogostoma se ponavljajo požari v gozdnem delu naše okolice. Posebno v poletni čas. A tudi na zimo so se pripetili že slučajji, da je navstal požar tu ali tam.

Nedavno je moralo enajst padričarskih gospodarjev plačati gasilne stroške mestnim gasilcem, ker so prišli z vozom in svojim oficalom na pogorišče. Da-si je pogorelo grmovje male vrednosti, vendar so narasli stroški na stotine kron. — Vprašamo: ali zamo-rejo kaj mestni gasilci pri gozdnem požaru? Vođe ne morejo rabiti, če je ogenj v kaki grizi ali sploh v strminah in proč od ceste. Mestni gasilci si ne morejo pomagati drugače, nego da s košatimi vejami gasijo ogenj, kar se tudi vsakikrat posreča. To bi znali tudi naši okoličani še bolje. Naši okoličani dobro vedo, kako lahko se gozd vnema, tudi vedo, da je dovolj zlobnih ljudi, ki zažigajo, ali pa vsled malomarnosti mečejo gorečo žveplenko v suho travo ali listje, in požar je tu. Ako bodo okoličani, posebno iz zgornje okolice, morali vsakikrat plačevati gasilne stroške (in to bodo morali v vsakem slučaju), potem ne vemo, kakšen dobiček bodo imeli od svojih gozdičev in nasadov?!

Mi smo mnenja (ki smo je tudi že izrazili nekaterim), da bi se zgornja okolica konstituirala v krajno požarno stražo, morda kakor oddelke mestne! Vsaka vas naj postavi par mož, orodje pa (vsaj najbolj potrebno) bi dobila od magistrata in morda tudi od vlade. V slučaju ognja bi bili ti gasilci takoj pri rokah, da pogasijo ogenj in rešijo imetje svojih sovaščanom.

Treba bi bilo, da kdo sestavi pravila za gasilce ter predloži iste namestništvu svetovalcu za okolico v potrdilo. Tako bi stvar polagoma oživela in se uredila.

Ako bi nastal kje ogenj — v slučaju, da ga je kedo naznanil prej gasilcem v mestu, nego dotičnim vaščanom v okolici — bi se zadetim telefoničnim potom takoj javilo, kje gori.

Možje in prvaki okoličanski! Premisljajte o tem predlogu! In ako se Vam zdi umesten in važen, ukrenite potrebno, da se ta stvar izvede. Morda bi bilo še najbolje, ako bi se tega lotil č. g. poslanec Ivan Goriup na Opčinah.

Na Bled in Vintgar! Skoraj odveč in nepotrebno se zdi, da bi za nedeljski izlet na Bled in Vintgar vabili naše občinstvo z opisovanjem bajnih krasot onih krajev. Njihov čar zaslovel je že daleč preko naših zemljaj, da ga tuji prihajajo že trumoma občudovat. Nam pa je nesmrtni Prešern sporočil: Dežela kranjska nima lepšega kraja, ko je z okolco ta, podoba raja. A perca Vilharja navdahnila je ona milina, da nam je zapel o Bledu ono pesem „Po jezeru“, ki mu je ovekovela v narodu najčastnejši spomin.

Ni dvomiti torej, da nihče (komur le okolnosti dopuščajo) ne opusti prihodnje nedelje najugodnejše prilike pohiteti s posebnim

vlakom našega planinskega društva na Bled in Vintgar v prijetni domači družbi in za nizko ceno. Popoldne pa se nam bo nudila tudi lepa prilika udeležiti se velike slavnosti čilega Sokola.

Opozarjati pa moramo posebej še na okolnost, da se že danes odloči, ali se priredi ta izlet ali ne. Kajti odbor planinske podružnice ne more in ne sme prevzeti za ta izlet prav nikakoršnega gmotnega rizika, in radi tega se za slučaj da ne bo do jutri v petek zjutraj dovolj vozni listkov razprodanih, še pravočasno, tekom jutrajšnjega dne, odpove posebni vlak. Komur je torej res mari, da se priredi ta izlet, mora že danes nabaviti si svoj vozni listek, ker z odlašanjem do zadnjega hipa ne bo takrat nič.

Iz Barkovelj. „Vroče je, da bi se človek razstopil, zato ne pojdem na veselico“, tako je govoril marsikdo pred kratkim. No, tega izgovora ni več. Po parkratnem dežju, ki smo ga imeli, vlada sedaj prijeten hlad, ki prav vab ven iz mesta. Nastaja vprašanje: kam pa naj grem? Takoj ti povem. V nedeljo pojdi v Barkovlje. Blizu cerkve kreni v „Narodni dom“, kjer priredi pevsko društvo „Adrija“ svojo domačo veselico. Slišal boš veselo petje, milo tamburanje; videl boš ultra-smešno igro, poskočen ples in poskusi lahko tudi zabaven srečolov. „Kaj pa je to: srečolov? Se-li morda lovi srečo?“ Kaj pak! In še kako po ceni?! Pa kaj bi tolmačil na dolgo in široko? Kdor se hoče zabavati, naj poleti v nedeljo v Barkovlje in videl in slišal bo vse.

NB. Naj se ne pozabi tudi, da zna naša Marica prav dobro — kako se že pravi? — lačne nasititi in žejne napojiti.

Dolgin.
Župnikom pri sv. Mariji Veliki (Jezuitih) je imenovan č. g. Hugo Masten, dosedanjí kurat v ubožnici.

Tržaška statistika. V tednu od 12. do 18. avgusta se je v tržaški občini poročilo 15 parov. Rodilo se je 120 otrok, 69 moških in 51 ženskih (od teh 19 nezakonskih). Umrlo je 90 oseb, to je, 51 moških in 39 ženskih (od teh 19 izpod enega leta.)

Pribežal je bil v Trst. Predsinočnjim sta dva policijska agenta aretovala 24-letnega Amedeja Maroša, doma iz Šent Ferjane na Goriškem. Aretovala sta ga na njegovem stanovanju v ulici sv. Marka št. 3, in sicer na zahtevo goriškega deželne sodišča, ki ga išče radi zločina težke telesne poškodbe. Aretovani je bil tu prijavljen za Josipa Maraš. Na policiji so ga vzeli na zapisnik in ga potem pridržali v zaporu na razpolago goriškega sodišča.

Je-li izgubila, ali je ukradla? Lahko-živka Katarina Valerišič, stanujoča v ulici dell' Altana št. 6, je pred par dnevi izročila služkinji Mariji B. sveženj perila z naročilom, naj istega nese lahkoživki Mariji Zuccon, ki stanuje v hiši št. 4 v isti ulici. A ko je ta poslednja prejela sveženj in ga odvezala, je konstatovala, da manjkati iz istega svileni ruta in pa ročna usnjata torbica, kar je oboje skupaj vredno 9 kron. Marija Zuccon je to povedala Katarini Valerišič in obe skupaj sta potem prijavili stvar na policiji, vsled česar je bila pozvana na policijo Marija B., ki se pa izgovarja, da je ruta in torbico najbrže izgubila mej potjo.

Ista ulica, iste hiše in iste . . . go-spodične. Lahkoživka Terezija Afruc stanuje v isti hiši kakor v prejšnji notici imenovana Marija Zuccon, namreč v ulici dell' Altana št. 4. Pred dobrim tednom je bila šla Terezija Afruc na letovišče, a odhajaje je bila dobro zaklenila svojo sobo. Predsinočnjim pa je Marija Zuccon, idoča po stopnjicah, zapazila, da so vrata sobe odsotne Terezije Afruc odprta. To videča je šla Marija Zuccon takoj na redarstveno stražnico, ki je v ulici dei Rettori, odkoder je prišel z njo tamošnji redarstveni nadzornik, da stvar pregleda in napravi zapisnik. A v tem, ko je bil nadzornik z drugimi ljudmi v sobi Terezije Afruc, je prišla tudi ta sama, ki se je bila ravno tedaj vrnila z letovišča. V prvi hip se je Terezija, videča v svoji sobi polno ljudi, jako prestrašila, a ko so jej pojasnili, o čem da se gre, se je pomirila in napravila v sobi mal inventar, katerega vspeh je bil, da je konstatovala, da so jej ukradene tri male in ena velika svilena ruta, v skupni vrednosti 31 kron in 60 stotink ter 4 krone drobiža.

Norec! Služkinja dra. Moggioli, ki stanuje na trgu della Borsa št. 3, je šla predsinočnjim preko ulice S. Giacomo (to je ona ulica, ki s korza vodi v staro mesto), a v roki je držala neko fino steklenico, v kateri

je bilo za 30 stotink ruma. Ko je prišla na ono širino, ki je nazvana Piazza S. Giacomo, jej je prišel nasproti 24-letni brezposelni kočijaž Ferdinand M., stanujoči v ulici del Crocifisso. Ta se je hotel z deklino pošaliti, a izbral si je v to jako nesrečen način: postavil jej je nogo, da je reva padla na tla kakor je dolga. Steklenica se je seveda razletela na tisoč koscev, a ona si vendar ni storila nič hudega. Ko se je pobrala s tal jo je pa ubrala za Ferdinandom, ki je — videč nesrečni vspeh svoje šale — bežal urnih nog po korzu navzdol. Neki redar, ki je videl to gonjo, je pa bežečega Ferdinanda prijel, ga aretoval in ga odvedel na ponočni policijski urad, ki je v ulici Tigor. No, s prva je šlo, a ko sta prišla v ulico Cavana, se je Ferdinand vpri redarju in ni hotel nikakor naprej. Skušal je pobegniti, potrgal je pri tem redarju gumbe z jopiča, in slednjič se je vrgel na tla ter izjavil, da se ne premakne od tam. Redar je pa pozval izvoščeka, djal Ferdinanda v voz in ga tako vendar privedel do cilja. Na policijskem uradu so ga vzeli na zapisnik in bili bi ga izpustili na svobodo, da je mirno sledil redarju; ker se je pa upiral in s tem zagrešil javno nasilstvo, so ga pridržali pod ključem.

Koledar in vreme. Danes: Filip Benicij, apoznavalec; Semiviti; Milaša. — Jutri: Jernej, apostelj; Borivoj; Zlatava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 27° Celsius. — Vreme: lepo.

Društvene vesti in zabave.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Cerkveni pevski zbor pri sv. Ivanu“ pri Trstu.

Gospodarstvo.

Sadna in vinska letina na Ogrskem.

Poročilo ogrskega ministerstva za poljedelstvo pravi: Sadna letina se je zmanjšala radi suše in pojave žuželkov. Grozdje je bilo v mnogih krajih dežele radi suše ovirano v razviku. Zarod je komaj dovoljen. V mnogih krajih je nastopila peronospera.

Razne vesti.

* **Nov hrvatski list v Ameriki** „Hrvatska Rieč“ je pričel izhajati kakor tednik v Butte-Montana.

* **Cene živine** se na dunajskem trgu jako zvišujejo.

Loterijske številke izžrebane dne 22. t. m.:

Praga	20	85	18	42	63
Lviv	68	85	7	87	6

Zahvala.

Dne 12. avgusta t. l. se je ob mnogobrojni udeležbi slovenskega naroda odkril v Postojni pesniku in glasbeniku Miroslavu Vilharju veličasten spomenik. Tudi popoldanska ljudska slavnost je v vsakem oziru uspela kar najsijajnejše.

Podpisani odbor si šteje v prijetno dolžnost, da izreka vsem onim, ki so z izdatnimi prispevki ali na drug način pripomogli, da se je mogel postaviti v tem kratkem času M. Vilharjev spomenik, najsrčnejšo zahvalo. Osebito se zahvaljujemo damskemu veselčenemu odseku, kateremu je načelovala preblagorodna gospa županova Marija Pikel, za obilni trud in vsestransko vzorno vodstvo priprav za ljudsko veselico; blag. gospodu prof. dr. Jos. Tomišku za slavnostni govor; vsem p. n. društvom, ki so se udeležila slavnosti; vsem darovalcem krasnih vencev; slav. pev. društvu „Postojna“ in vsem drugim pevskim društvom, ki so pod spretnim vodstvom gosp. kapelnika Lorenca Kubište precizno proizvajala slavnostno kantato; godbenemu društvu postojnskega, ki je prepustilo odboru za ta dan brezplačno svojo društveno godbo; vsem p. n. zaupnikom po raznih krajih, ki so odbor z nasveti in dejanji podpirali; „Trgovsko-izobraževalnemu društvu“ v Trstu; uredništvom časopisov, osobito „Sloven. Naroda“, „Edinosti“ in „Notranjca“; sl. telov. društvu „Sokol“ v Postojni, kakor tudi gg. rediteljem za vzdrževanje reda pri slavnosti in popoldanski veselici; sl. trškemu oskrbniku, ki je postavilo slavoloke in mlaje; slavni jamski uprav. komisiji, ki je drage volje znatno znižala vstopnino v jamo za slavnostne udeležnike, in ki je brezplačno prepustila odboru žico, žarnice in obločnice za električno luč; blag. g. veleposestniku in veletržcu Frančišku Jurca, za brezplačno prepustitev potrebnega lesa v svrhu oprave veselicega prostora; blag. g. hotelirju Alojziju Burger, za brezplačno prepustitev travnika, kjer se

je vršila ljudska veselica; blag. gosp. trgovcu Antonu Ditrich, ki je posodil za ljudsko slavnost potrebne steklenice in kozarce; v potrebnih predmetov za napeljava električne razsvetljave; blag. gospe Jerici Dekleva in vsem drugim cenjenim damam in gospodom, ki so odboru podarili mnogovrstnih cvetic; vsem p. n. darovalcem dobitkov in vsem cenjenim tvežnikom, ki so z izdatnim znižanjem cen svojih izdelkov pripomogle, da je ljudska veselica v gmotnem oziru povoljno uspela, posebno tvežnikom Teodor Fröhlich na Vrhniki za podarjeno pivo; končno vsem drugim, ki so na katerikoli način pripomogli, da je slavnost tako sijajno uspela.

Odbor za M. Vilharjev spomenik
v Postojni, 15. avgusta 1906.
Jos. Lavrenčič, Ant. Dietz,
predsednik. tajnik.

24. avgust.

(Ferdo Plešič.)

Preseljevanje narodov se je vršilo 24. avgusta, do tega prepričanja sem že prišel. To je bolj gotovo, nego je gotova letnica tega zgodovinskega dogodka.

Dne 24. avgusta so se torej selili narodi, menda zato, ker jim je bilo v domovini prevroče, ali jim pa kruti azijski hišni gospodarji niso hoteli popraviti kljuk, ključavnic, šip in drugih malenkosti, ki se tako rade stro. Tedaj so mislili: „Ti nam figo pod nos, mi tebi figo pod nos, pa pojdimo malce naprej v Evropo“.

Tako so tudi Slovenci prišli v te-le kraje in sicer 24. avgusta.

A hišni gospodarji v Evropi menda niso nič boljši od svojih azijskih bratcev, ker še dandanes se selijo narodi in sicer 24. avgusta; vsaj v Trstu je tako.

24. avgusta je ves Trst, kljub svoji idealni legi ob morju, velikanska cunjarija.

Kdor mora ob tem času tlačiti tržaški tlak, temu je dana prilika, da obogati svoje znanje za par izkušenj več.

Osem dni pred tem usodopolnim dnevom pričanja že prava revolucija po vseh hišah. Že na vse zgodaj čuješ tepež, krik in prepir po raznih stanovanjih. Zdi se ti, kakor da bi si posamezni člani posameznih rodbin delili vse batine in klofute, katere so si obljubovali tekom vsega leta. A temu ni tako. V onih stanovanjih se le splošno čisti, prevetruje in spravlja hišno opravo. S tem so ti seveda zagrenili vsako veselje do mirnega domačega življenja, in zato vedno del časa posedevaš po kavarnah in krčmah.

24. avgust napoči in z njim bukne splošna vstaja.

Se napol v snu čuješ že razne kletvice in molitvice, ki drugače ne odmevajo ob taki uri v tvoji mirni ulici. Ako imaš posteljo kje v bližini stopnic, tedaj slišiš grozno sopihanje in težke korake, kakor da bi se najtežji rokoborilci metali po stopnicah. Včasih tudi kaj zacijgla po kamenu ali pa zaropota v kratkih, a zaporednih presledkih, da lahko na prstih sešteješ, čez koliko stopnic je zdrsnila omara ali miza navzdol.

Pod takimi pogoji ti seveda ni več obstatiti doma. Oblečeš se in skleneš desertirati v kavarno. Vendar ne gre to kar tako hitro, kakor bi si mislil, ker navadno sloni ob tvojih durih kakšna omara, o kateri ne veš kako je prišla tjakaj, niti kdaj jo bo kdo zopet odnesel. Ko stopaš slednjič vendarle po stopnicah, je najmanjša sreča, ki te more doleteti, ta, da prideš med kakšno omaro in med zid, ali pa, da ti pade kakšna posoda iz par nadstropij višje na glavo. V prvem slučaju dihaš krepko, da te omarin rob ne prebije, ter se potem ne poškoduje ob zidu; v drugem slučaju molči, drugače zahtevajo od tebe še odškodnino za polomljeno posodo.

Srečno si prilezel do hišnih vrat, a tu se ti stavljajo take zapreke, da že obžaluješ, zakaj nisi vzel s saboj dobro podkovanih čevljev in planinske palice. Če nato ležeš čez nakopičeno ropotijo, pazi, da te kak nosač ne zamenja z n. pr. nočno omarico ter te ne ponese zopet nazaj, od kod si prišel.

Vendar enkrat na ulici!

Koliko bogastva in koliko revščine se premika tu na raznih vozičkih in vozovih! Liki čolnicem in ladijam plovejo v nekem čudnem izrednem prahu po ulicah, vmes pa bobne orjaški Exnerjevi vozovi, kakor bojne ladije med lažjim brodovjem.

Ob straneh jim hodijo nosači, možje orjaških mišic, zadaj pa capljajo razne dekletske svetiljkami, vrči in enakimi posodami v naročju.

Na tlaku najdeš tega dne tudi marsikaj, kar si morda pogrešal skozi vse življenje: lepe preproge, palice, odeje, blazine in kar še vse zdrkne z vozov na tla, ne da bi kdo opazil.

Tako si srečno prišel do svoje kavarne in kreneš, nič hudega sluteč, v svetišče miru in sprave.

Novo razočaranje! Tudi tu je vse pokoncu.

Tvoja kavarna se seli....!

Srcem polnim britkih čustev, se vračaš zopet domov.

Stopil si v svojo sobo.

Kaj pa je to?

Usoda te je hotela poplačati za vse prestone izkušnje. Šest popolnoma novih, usjernih in z zlatimi žeblički obitih stolov zagleda tvoje oko v tvoji sobici.

„Hvala Bogu!“ vzdihuješ zadovoljno ter jih takoj lepo razporediš po kotih.

A tvoje veselje ne traja dolgo. Kmalu pozvoni nekdo, in ko hitiš odpreti, stoji brkast težak pred tabo:

„Oprostite gospod, nisem li prej po pomoti prinesel šest stolov, takih in takih, v vaše stanovanje“.

Vse to se lahko zgodi 24. avgusta, o času preseljevanja narodov.

Brzobjavne vesti.

Saški kralj Friderik Avgust.

DUNAJ 22. Danes zjutraj je dospel semkaj saški kralj. Pol ure pozneje je odpotoval v Trbiž.

† **Bivši vojni minister Krieghammer.**

IŠL 22. Cesar je danes osebno izrazil svoje sožalje vdovi in hčeri pokojnega generala konjeništra.

Potres v Kalabriji.

MONTELEONE (Kalabrija) 22. V minoli noči je bilo ob 12. uri 35 minut in ob 1. uri 5 minut čuti dva potresna sunka.

Štrajk na Španskem.

MADRID 22. V Bilbao štrajka 30.000 delavcev. Gibanje se naglo razširja. Danes se poda v Bilbao ministerski predsednik, da se obvesti o položaju ter da izda potrebne odredbe za kraljev prihod.

MADRID 22. Zveza delavskih združenj v Bilbao je sklenila pričeti jutri splošen štrajk.

Volitve za storting na Norveškem.

KRISTIJANLJA 22. Doslej so se vršile volitve za storting v 56 okrožjih.

Romunski prestolonaslednik.

KOBLINC 22. Romunski prestolonaslednik je sinoči odpotoval.

Turčija in Bolgarska.

DUNAJ 22. „Pol. Corresp.“ poroča iz Sofije: Porta je poslala bolgarski vladi noto, v kateri izraža svoje nezadovoljstvo nad protigrškim gibanju v Bolgariji. Bolgarska vlada je odgovorila, da smatra turško noto kakor da je ni prejela, ker nima porta pravice utikati se v notranje stvari kneževine. V ostalem naglašja bolgarski odgovor, da je preganjanje, kateremu so izpostavljeni Grki v Bolgariji, le reakcija grozodejstev, ki jih grške bande izvršujejo v Makedoniji nad Bolgariji. Porta naj torej najprej vzpostavi red v Turčiji.

SOFIJA 22. Poročila časnikov, da so tukajšnji diplomatični zastopniki izrazili bolgarski vladi radi protigrških izgrediv svoj nezadovoljstvo, so popolnoma neosnovana. Takega koraka ni storil, razun Turčije, noben diplomatični zastopnik. V tukajšnjih vladnih in političnih krogih bi se taki koraki smatrali kakor neopravičeno umešavanje v notranje stvari Bolgarske.

Ustaja na Kubi.

BEROLIN 22. Iz New-Yorka poročajo, da je na otoku Kubi izbruhnila ustaja. Prvi boj se je vršil na nasadih sladkorja v Santa Luciji, ki je lastnina nekega Amerikanca. Ubit je bil en častnik, več vojakov pa ranjenih. Ustaši so ujeli osem vojakov. Ustašem zapoveduje general Vanzara, vladnim četam pa general Munez. Amerikanci, ki imajo svoje nasade blizu Havane, morajo bežati. Ustaši so izdali proglas, v katerem pozivljajo vladne čete, naj vržejo vlado.

HAVANA 22. Včeraj je došlo v Havano mnogo beguncev iz notranjih pokrajin otoka. Čete so bile odposlane v razne kraje. Oblastniji pozivljajo prebivalstvo, naj radovoljno obavlja orožniško službo.

HAVANA 22. Včeraj je bil na svoji farmi Santa Clara aretovan general Jose Gomez. V Havani je bilo v treh dneh aretovanih 610 oseb, ki so na sumu, da so zapletene v žaroto. Vkljub uradni trditvi, da ni v

pokrajini Havana več ustašev, se je pojavila danes pri Los Gyinesu četa ustašev, ki so naleteli na odpor.

Pismo kardinala Gibbonsa pariškemu nadškofu.

PARIZ 22. Kardinal Gibbons, nadškof iz Baltimora, je odposlal v imenu ameriškega episkopata pariškemu nadškofu, kardinalu Richardu, pismo, v katerem izraža željo, naj bi uživali kmalo katoliki Francije isto svobodo, kakor jo uživajo katoliki Združenih držav, kjer rešujejo civilne oblastnije na splošno zadovoljstvo vsa vprašanja o lastništvu z ozirom na posestva cerkve.

Cesarja Viljema hočejo povabiti v Ameriko.

ST. LOUIS 22. Več uglednih meščanov je sklenilo povabiti cesarja Viljema, da pride obiskat Ameriko.

Kitajska hoče uvesti ustavo.

PEKING 22. (Reuterjev biro). Cesarica vdova hoče sklicati konferenco visokih dostojanstvenikov, med temi tudi nekoliko podkraljev, da se posvetuje o uvedbi ustave. Komisariji, ki so se nedavno povrnili iz inozemstva so se izjavili, da se polagoma uvede ustavna vlada in smatrajo, da je potrebno 10 do 15 let, da se narod vzgoji za novi vladni sistem.

Potres v Čile.

LONDON 22. Preko Lime poročajo, da je bil v noči od ponedeljka na torek nov močan potres v Valparaisu. Tudi v Limi se je čutilo več sunkov.

LONDON 22. Tukajšnjim časopisom poročajo iz New-Yorka: Čilenska vlada bo zahtevala od kongresa 20 milijonov, da se Valparaiso zopet zgradi. Mestni poveljnik v Valparaisu je zahteval novih čet za vzdrževanje reda. Mnogo mrličev je še nepokopanih. Primanjkuje tudi zdravil, ker je bilo vsled potresa mnogo lekarn razdejanih.

LONDON 22. Iz New-Yorka poročajo: Iz Santjago je odšlo s živili mnogo vlakov proti Valparaisu, kamor pa ne morejo dospeti, ker je proga poškodovana.

PARIZ 22. Ministerstvo vnanjih stvari je nakazalo francoskemu odposlancu v St. Jago de Chile ter francoskemu generalnemu konzulu v Valparaisu denarne svote, da zamoreta takoj pomagati francoskim podanikom, ki trpe vsled potresne katastrofe.

Semkaj ni došlo nikako uradno poročilo, da je bil včeraj zjutraj v Valparaisu zopet močan potres.

HAMBURG 22. Nemška tvrdka za proizvodnjo solitra akcijska družba Felsch & Martin nasl. je prejela danes od svojega zastopnika v Iquique nastopno brzobjavko iz Valparaisa:

„Potres in požar sta ponehala. Oblastniji so popolnoma gospodar položaja. Živil je dovolj na razpolaganje.“

ST. JAGO DE CHILE 22. (Reuterjev biro). Glasom poročil iz Valparaisa je bilo povodom potresne katastrofe ubitih več tisoč ljudi. Cenitev se giblje med 2000 do 12.000. Več del Valparaisa je popolnoma razdejan, ostali del je kakor stavbišče popolnoma neporaben. Potresni sunki se v presledkih ponavljajo.

ST. JAGO DE CHILE 22. Potres je provzročil silna opustošenja. Skoraj vsi kraji ob morski obali so uničeni. Vasi San Francisco, St. Antonio in Cartagena so skoraj popolnoma razdejane. Ozemlje, ki je največ trpelo vsled potresa, obsega pokrajino Valparaiso in Aconcagua. Simache in še nekateri drugi kraji so skoraj popolnoma izginili. Cenijo, da je napravil potres po vsem Čile 10 milijonov funtov šterl. škode. Lahke potresne sunke je čuti še vedno, požar je pa ponehal. 60.000 oseb je še vedno brez strehe. Vlada je dala napraviti tukaj barake za 30.000 oseb, ki so pribežale semkaj iz Valparaisa. Železnica vozi do Simache. Zbornica je dovolila 4 milijone pezov za pomoč prebivalstvu, ki je vsled potresa prizadeto.

R u s i j a.

PETROGRAD 22. Iz Samare poročajo, da so neznane osebe ubile poveljnika polka Borisov. Morlici so obilili truplo s petrolejem ter je zažgali.

PETROGRAD 22. V Serarsu je bila vržena bomba proti načelniku policije, ki je bil ubit. Storitlec je ubežal.

PARIZ 22. Iz Petrograda javljajo, da je general Trepov baje opasno obolel.

MOSKVA 22. (Petrogr. brz. agentura). V predmestju Bašilevka je našla policija v neki privatni hiši mnogo orožja in 1 bombo. Aretovanih je bilo 13 oseb.

Trgovina.

Borzna poročila dne 22. avgusta.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06¹/₂ — 19.09¹/₂, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.92¹/₂ — 240.15 Francija K 95.27 — 95.50, Italija K 95.27 — 95.50 — italijanski bankovci K — —, Nemčija K 117.25 — 117.40, nemški bankovci K — —, avstrijska enotna renta K 99.20 — 99.50, ogrska krona renta K 94.30 — 95.60, italijanska renta K — —, kreditne akcije K 669. — — 671. —, državne železnice K 673. — — 663. —, Lombardi K 161.50 — 163.50 Lloydove akcije K 733 — 742 — Srečke Tisa K 331.75 — 335.75, Kredit K 496. — do 493. —, Bodenkredit 1330 K 302. — 310. —, Bodenkredit 1889 K 302. — 310. —, Turške K 161.00 do 161.00 Srbske — do —, Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100. —	100. —
Avstrijska renta v srebru	100. —	100.05
Avstrijska renta v zlatu	117.30	117.25
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	99.35	99.35
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	89. —	89. —
„ „ 3 ¹ / ₂ %	112.45	112.5
„ „ 3 ¹ / ₂ %	94.45	94.45
„ „ 3 ¹ / ₂ %	84.65	84.65
Akcije nacionalne banke	1770. —	1771. —
Kreditne akcije	669.40	669.50
London, 10 Lstr.	239.90	239.90
100 državnih mark	117.25	117.2
30 mark	23.46	23.46
20 frankov	19.05	19.05
100 ital. lir	95.35	95.35
Cesarski cekini	11.31	11.31

Pariška in londonska borza.
Pariz: (Sklep). — Francoska renta 97.67, italijanska renta 102.40, španski exterieur 96.35, akcije otomanske banke 640 —. Menjice na London 251.75.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — —, Lombardi 171. —, unificirana turška renta 97.37 avstrijska zlata renta 99.80, ogrska 4¹/₂% zlata renta 95.20, Landerbank — —, turške srečke 147.50, pariška banka 15.48, italijanske meridionalne akcije 8.20 akcije Rio Tinto 17.37, Omahljiva London: (Sklep) Konsolidiran dolg 87¹/₂, srebro 30¹/₂%, Lombardi 7¹/₂%, španska renta 95¹/₂%, italijanska renta 101¹/₂%, tržni diskont 3¹/₂%, menjice na Dunaju — —, Mlačna.

Tržna poročila 22. avgusta.
Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.34 do K 14.36, rž za okt. K 12.22 do 12.24, oves za okt. od K 12.94 do 12.96, koruza za avgust — do —, Pšenica: ponudbe in povpraševanje dobro, tendenca mrtva. — Prodaja: 35.000 met. stot. za 10 stotnik nižje. Oves trdno; rž in koruza mirneje; ječmen nespremenjeno. — Vreme: lepo in vroče.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 39¹/₂, za december 39¹/₂, za marec 40 —, za maj 40¹/₂. Stalno. — Kava Rio navadna loco 40—42 navadna realna 43—44 navadna dobra 45—46.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za avgust 18.65, za september 18.30, za oktober 18. —, za november 17.80, za dec. 17.85, za januar 17.90. — Mirno. — Vreme: lepo.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 48.75, za sept. 48.50.

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno. — Prodaja: 3000 vreč.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16. —, za sept. 16. —, za dec. 16. —, za nov.-februar 16.15 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.35, za sept. 22.45, za sept.-dec. 22.50, za november-februar 22.60 (stalno). — Moka za tekoči mesec 31.25, za sept. 30.30, za sept.-dec. 30.40, za november-februar 30. — (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 65¹/₂, za sept. 66. —, za sept.-dec. 66¹/₂, za januar-april 66¹/₂ (mirno). — Spirit za tekoči mesec 45¹/₂, za sept. 44. —, za september-dec. 40¹/₂, za januar-april 39¹/₂ (slabotno). — Sladkor surov 88¹/₂ usov nov 22¹/₂ — 23. — (stalno). bel za tekoči mesec 25¹/₂, za sept. 26. —, za okt.-januar 26¹/₂, za januar-april 27¹/₂ (stalno). rafiniran 57. — 57.50 Vreme: lepo.

JOSIP ROŽE

mizarski mojster
v Trstu, ulica Raffaele Zovenzoni 6
izvršuje

vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe.

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksander Levi Minzi

ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Solske paslepe).

Ose, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Načrtovan cenik brezplačno in franco

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kder izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista. Tarifa je natisnjena na čelu „MALI OGLASOV“ in vsako lahko preračuni, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODELEK“ „Edinosti“. Na vprašanja potem pisem bo dajal „INSERATNI ODELEK“ informacije edino le, če bo pisnu priložena znanaka za odgovor.

Smokve (tipe) sveže, drobne okrogle svetlo-zelenkaste kupuje zaloga v ulici Paduina št. 2.

Stavbeno zemljišče se proda po ugodni ceni v jako lepi poziciji na Greti v bližini mesta. Več se izve pri Hinku Stibel v Vrtovinu p. Cerniče pri Gorici. 924

Išče se hlapec za delati na kampanji, ulica Romagna št. 121. 922

Hiša se proda v Ajdovščini, preskrbljena s prostori gostilne in več sobami z miznoopravo in licenco. Več se izve pri Hinku Stibel v Vrtovinu p. Cerniče pri Gorici. 923

V dekliškem domu v Gorici se vprejmejo na stanovanje učenke, ki obiskujejo razne šole. Prilika za učenje raznih tujih jezikov, godbe in ročnih del. Dobro nadzorstvo ob nizki ceni, dobra hrana, lepo prostorno stanovanje. Natančnejši podatki pri gospe Mariji Draschler — Gorica, ulica Trigemina 12. 924

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljajte na deželo. 361

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; polne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich, 451

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagna, Commerciale, ali v Škorkliji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pismene ali ustne preje, „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Kdor ima na prodaj dvorec, pripraven za stanovanje treh rodbin, oziroma s 3 stanovanji, ne velikimi, z vrtom, vodo, po možnosti plinom, naj pismeno obvesti o podrobnostih pod „DVOREC 77“, oziroma naj pride osebno v „Inseratni oddelek Edinosti“. — Prednost imajo dvorci v Kolonji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto, Rossetti. 999

Mali dvorec v Škorkliji je na prodaj. Dvorec ima v pritličju: 1 sobo, kuhinjo, rušnico; v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinjo; v II. nadst. tudi 2 sobi in kuhinjo, vse urejene na novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z vodnjakom). Radi preselitve se dvorec proda za nizko ceno. 550

Deček (14 let) več slovenskega, italijanskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi stopiti kot praktikant v kako slovensko trgovino. Ponudbe na „Inseratni oddelek Edinosti“. 908

Išče se delavec za voziti s konji. Več pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 912

Proda se blizu Komna hiša z dvema vrtoma z 9 prostori. Cena 1200 kron. Več se izve pri „Edinosti“. 918

Fran Birs naznanja vsem svojim cenjenim gostom, da se z dnem 24. avgusta preseli v ulico Chiozza (vokal ulice del Toro) pod imenom „Trattoria ai due Scii“. 906

Odda se v najem hiša in zemljišče primerno za kmeto. Obrniti se je na Škrdlec Vrdela št. 33. 918

Izvrstne vinske stiskalnice, slamoreznice, orala pumpe itd. prodaja Živici d. r. v Trstu, Trgovinska ulica 2, ter se prijazno priporoča svojim rojakom. 916

TRŽAŠKA PRALNICA

ulica Giovanni Boccaccio št. 4.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da otvorim dne 27. avgusta t. l. pod zgoraj omenjeno trdko zavod za likanje na lesk.

Hitro postrežba, čista izvršitev.

Cene, kakoršnjih v Trstu še ni bilo.

• likanje 1 srajce	20 stot.
• in pranje 1 srajce	24 „
• ovratnika	4 „
• in pranje ovratnika	5 „
• para maj. št.	7 „
• in pranje manjet	9 „
• naprsnika	10 „
• likanje in pranje naprsnikov	12 „

Priporočajo se na številno naročbo, z odličnim spoštovanjem

TRŽAŠKA PRALNICA

ulica Giovanni Boccaccio 4.

Slovinci! Podpirajmo „Dijaško podporno društvo“ v Trstu

Ivanka Doreghini
TRST. - Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA
pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.
Popolne spalne in obedovalne sobe.
Moške obleke na izbero.
UGODNE CENE.
Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Naznanilo.

Podpisana časti se javiti slavnemu občinstvu, da je odprla na Opčini v dvoreu CAPELLAN na proseški cesti prodajo predmetov za pogrebe, potem umetne cvetlice s trakovi in napisi, vence iz biserov, palme za cerkveno rabo, sveče iz belega voska in barvane, ter vsakovrstne predmete, potrebne za pogrebe, kakor jih ima pogrebni zavod Capellan v Trstu, vse po najnižjih cenah.

Josipina Capellan.

Posredovalnica

kupovanje in prodajanje hiš

V. EISELT

Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.

od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.

Preskrbuje kupovanja, prodajanja in vknjižbe. — Išče se kapitalisti za prvo ali druge vknjižbe.

TRIESTE-OFFICE

ul. S. Giovanni 18 (vokal ul. Torre bianca)

Agencija za nepremičnine in trgovino

PRODAJA IN KUPUJE HIŠE

Daja v najem stanovanja, dvorce, skladišča in prodajalnice.

TELEFON 14-73

POPOLNE TOVARNISKE NAPRAVE

za kakoršno koli industrijo

Zaloga sesaljk (pompe) in vsakovrstnih tehničnih predmetov

kakor

Trinelle za stroje in kotle, Klingerit, Pecolit, Asbest, Flocken, Graphit, trzmisijonalna jermena itd.

Tehnični urad **Giuseppe Montalbetti** Ulica Sanità 10.
Cene zmerne Telefon 1396 Cene zmerne

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKÉ ZADRUGE
v GORICI-ŠOLKAN

TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO)

PALAZZA MARENZI
Podružnice: SPLJET, REKA
TELEFON N°1631

Učilišče in vzgojevališče za deklice

Temeljiti pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli citre, petje, v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.

Šolske sestre

Trst — ulica G. Besenghi št. 6 — Trst.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Podiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

OGLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(proj Joat)
ulica Nuova 24 (pritličje)
daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“.

M. GÁL

TRST GORICA
Corso 4 Corso Verdi 45

Cevi in ruhe od gume za vodo, vino in pivo. Predmeti s gume za tehniško uporabo, za stroje, sesalke (pumpe) zračni zglavniki, potniški zglavniki, angleški plašči za dež.

Cene, da se ni bati tekmovanja.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delavnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Odhod s postaje južne železnice v Trstu.

5.55 predp.	B via Cervinjan v Benetke, Rim, Milan, Videm, Pontebio, Cedad
6.25 „	O do Gorice, preko Nabrežine, se zveza na Ajdovščino.
7.55 „	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8.25 „	B v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8.55 „	O v „ Benetke, zveza na Cervinjan.
9.55 „	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11.50 „	O preko Cervinjana v Videm, Cedad, Benetke, Milan, Ala.
1.—popol.	O v Kormin in via Cervinjan v Videm, in Benetke.
4.25 „	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5.30 „	B via Cervinjan v Benetke, Milan, Rim in Videm.
6.— „	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6.35 „	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8.30 „	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
9.05 „	B do Kormina se zveza Cervinjan.
11.30 „	O na Dunaj, Budimpešto.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu.

6.30 predp.	O z Dunaja, Ostende in Londona.
7.20 „	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.40 „	O iz Kormina preko Bivja.
9.— „	B z Dunaja, Budimpešto, Zagreb, Reko.
10.25 „	O z Dunaja in Reke.
10.38 „	B iz Italije preko Cervinjana.
11.28 „	O iz Italije preko Kormina zveza na Ajdovščino.
4.15 popol.	O iz Kormina in Cervinjana pr. Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
5.35 „	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.15 „	O iz Italije via Cervinjan.
7.40 „	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
8.35 „	B z Italije preko Kormina, zveza z Ajdovščino pr. Nabrežini.
8.55 „	B z Dunaja, Budimpešto in Reke.
10.45 „	B iz Italije, preko Cervinjana, zveza z Vidmom in O iz Kormina.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

Mario Giordani

operator kurjih očes — Specialist

Ambulator — ulica Caserma 14, II. nadst.

odprto od 8.—12. in od 1.—7. pop.

Zdravi hitro kurja očesa, tudi zastarela po neki posebni metodi, ki ne povzroča nikakih bolečin. Zagotavlja ozdravljenje zaraščenih nohtov tudi najtežjih za ozdravljenje, jednostavno brez izvadka.

Marijiva desinfekcija. — Cene zmerne.

Po zahtevi pride zdraviti na dom. Vsaka oseba bo dobila navodilo higijeničnega ravnanja z nogami.

Kleparska delavnica

ARTURO PISCUR

TRST — ulica dell' Istituto št. 5

zvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah.

Kuhinjska oprema

z kosira, emalia, in litiga železa; vrči za mleko.

Stavbena dela, kakor zlebi in cevi.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavannes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Velika zaloga

APNENEGA KARBIDA

prve vrste

do K 26 za 100 kg čiste teže, prosto vozarine za Istro in Gorisko pri

Paolo Patrizi

TRST — ulica S. Lazzaro št. 9 — TRST

KOLESA (BICIKLI)

Cleveland, Westfield, Columbia,

svetovnoznane znamke

modeli 1905

Kolesa Courier najnoveji sistem

13 kg, najfinejša oprava

Pnevmatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1906.

Cene zmerne.

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Ponterosso št. 4.